ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันจันทร์ที่ 20 มกราคม พ.ศ.2563

คอลัมน์รายงานพิเศษ : สศก.แนะพืชทดแทนเหมาะปลูกหน้าแล้ง 'ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์-ถั่วเขียว-ถั่วลิสง'ดูแลง่ายตลาดต้องการ

ปัจจุบันกระทรวงเกษตรฯ ได้กำหนดแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63 ข้าวรอบที่ 2 (นาปรัง) 4.54 ล้านไร่ โดยข้อมูลเบื้องต้นจากการรายงานผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ณ 8 มกราคม 2563 พบว่ามีการเพาะปลูกข้าวนาปรังแล้ว 3.12 ล้านไร่ หรือร้อยละ 68.72 ของแผน โดยในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด) เกษตรกรปลูกข้าวนาปรังไปแล้ว 2.25 ล้านไร่ (แบ่งเป็น ในเขตชลประทาน 1.59 ล้านไร่ ซึ่งไม่อยู่ในแผนการเพาะปลูก และนอกเขตชลประทาน 0.66 ล้านไร่) คิดเป็น 2.14 เท่าของแผนการเพาะปลูกข้าวนาปรังในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด) ดังนั้น หากเกิดภัยแล้ง อาจเกิดปัญหาพิพาทการแย่งน้ำระหว่างเกษตรกร และปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคบางพื้นที่ รวมทั้งปัญหาที่เกษตรกรบางส่วนต้องซื้อน้ำหรือสูบน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อไม่ให้ข้าวที่ปลูกไปแล้วเสียหาย ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตข้าวนาปรังมีแนวโน้มสูงขึ้น

นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กล่าวว่า จากข้อมูล สศก. ปี 2562 พบว่า ลุ่มเจ้าพระยา 22 จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังประมาณ 7.89 ล้านไร่ ซึ่งในปี 2563 เกษตรกรในลุ่มน้ำเจ้าพระยาปลูกข้าวนาปรังไปแล้ว 2.25 ล้านไร่ ดังนั้น จะเหลือพื้นที่ที่ยังไม่ปลูกข้าวนาปรัง ประมาณ 5.64 ล้านไร่ โดย สศก.ศึกษาแนวทางส่งเสริมปลูกพืชทางเลือกที่ใช้น้ำน้อยที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด) ที่ยังไม่ได้ปลูกข้าวนาปรัง ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ พืชตระกูลถั่ว (ถั่วลิสงถั่วเขียว) เนื่องจากเป็นพืชที่ทนแล้ง และดูแลรักษาง่าย โดย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลิตได้ปีละประมาณ 4.73 ล้านตันขณะที่ความต้องการใช้อยู่ที่ประมาณ 8.44 ล้านตัน ผลผลิตจึงขาดอีกประมาณ 3.71 ล้านตัน (คิดเป็นพื้นที่ปลูก 4.74 ล้านไร่) อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่เหมาะสมและมีศักยภาพปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด) มีเพียง 3.41 ล้านไร่เท่านั้น ดังนั้น ควรส่งเสริมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทดแทนข้าวนาปรังในลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด) ในพื้นที่ที่เหมาะสม 3.41 ล้านไร่ ซึ่งข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีต้นทุนการผลิต 4,370.18 บาท/ไร่ ราคาที่เกษตรกรขายได้ 7,810 บาท/ตัน เกษตรกรจะได้ผลตอบแทนสุทธิ (กำไร) จากการส่งเสริมปลูกในพื้นที่ที่เหมาะสม 1,737.24 บาท/ไร่ ทั้งนี้ คาดว่าจะได้ผลผลิตประมาณ 2.67 ล้านตัน (คำนวณจากผลผลิตต่อไร่ 782 กก.) ไม่ส่งผลกระทบต่อราคาแน่นอน เนื่องจากยังไม่เกินความต้องการใช้

ถั่วลิสง เป็นพืชปรับปรุงบำรุงดิน โดยปัจจุบันผลิตได้ปีละประมาณ 32,810 ตัน ขณะที่ความต้องการใช้อยู่ที่ประมาณ 115,000 ตัน ส่งผลให้ผลผลิตถั่วลิสงยังไม่เพียงพอประมาณ 80,000 ตัน ดังนั้น หากส่งเสริมปลูกถั่วลิสงทดแทนปลูกข้าวนาปรังและให้เพียงพอความต้องการอีก 80,000 ตัน จะต้องใช้พื้นที่ปลูกประมาณ 0.23 ล้านไร่ (คำนวณจากผลผลิตต่อไร่ 352 กก.) โดยถั่วลิสง มีต้นทุนการผลิต 5,943 บาท/ไร่ ราคาที่เกษตรกรขายได้ 56.09 บาท/กก. เกษตรกรจะได้ผลตอบแทนสุทธิ (กำไร) ถึง 13,800.68 บาท/ไร่

ถั่วเขียว นอกจากเป็นพืชช่วยเพิ่มธาตุอาหารในดินแล้ว ยังใช้น้ำน้อยและดูแลรักษาง่าย ปัจจุบันผลิตได้ปีละประมาณ 112,485 ตัน ขณะที่ความต้องการใช้อยู่ที่ประมาณ 134,000 ตัน ส่งผลให้ผลผลิตถั่วเขียวยังไม่เพียงพอประมาณ 20,000 ตัน ดังนั้น หากจะส่งเสริมปลูกถั่วเขียวทดแทนการปลูกข้าวนาปรังและให้เพียงพอกับความต้องการอีก 20,000 ตัน จะต้องใช้พื้นที่ปลูกประมาณ 0.14 ล้านไร่ (คำนวณจากผลผลิตต่อไร่ 140 กก.) โดยถั่วเขียวมีต้นทุนการผลิต 2,397 บาท/ไร่ ราคาที่เกษตรกรขายได้ 21.71 บาท/กก. เกษตรกรจะได้ผลตอบแทนสุทธิ (กำไร) 642.40 บาท/ไร่

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันจันทร์ที่ 20 มกราคม พ.ศ.2563

คอลัมน์ หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : มะม่วงระวังเพลี้ยจักจั่น

เข้าสู่ฤดูมะม่วงเริ่มแทงช่อดอก กรมวิชาการเกษตร เตือนเกษตรกรชาวสวนมะม่วงให้เฝ้าระวังการเข้าทำลายของ...เพลี้ยจักจั่นมะม่วง เป็นแมลงขนาดเล็กลำตัวยาวประมาณ 5.5-6.5 ซม. ที่ระบาดมีด้วยกันอยู่ 2 ชนิด ลำตัวมีสีเทาปนดำ หรือสีน้ำตาลปนเทา หัวโตและป้าน ลำตัวเรียวแหลมมาทางด้านหาง ส่วนท้องเรียวเล็กมองจากด้านบนจะเหมือนรูปลิ่ม ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยมักเข้าทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน แต่ในระยะที่มะม่วงกำลังออกดอกจะสร้างความเสียหายได้มากที่สุด เพราะจะเข้ามาดูดกินน้ำเลี้ยงจากช่อดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกร่วง ติดผลน้อยหรือไม่ติดผลเลย และขณะดูดกินน้ำเลี้ยงจะถ่ายมูล เป็นน้ำหวานเหนียวๆ ติดตามใบ ช่อดอก ผล ทำให้ ใบเปียก เกิดราดำปกคลุม ส่งต่อให้การสังเคราะห์แสงของใบ ใบอ่อน ใบเพสลาด จะบิดงอโค้งลง สังเกตได้จากด้านใต้ใบ มีอาการปลายใบแห้งได้

การป้องกันกำจัดควรใช้แบบผสมผสาน ด้วยการฉีดน้ำล้างช่อดอกและใบ เพื่อแก้ปัญหาช่อดอกและใบดำจากโรครา หากแรงอัดฉีดของน้ำแรงพอจะช่วยให้เพลี้ยในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอก

...แต่อย่าฉีดน้ำไปกระแทกดอกมะม่วงแรงจนเกินไป เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้ พร้อมกับใช้กับดักแสงไฟดักจับตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ เพื่อช่วยลดความเสียหาย

หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่งอยู่เสมอ เพื่อลดที่หลบซ่อนต่อการแพร่พันธุ์ จากนั้นให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยให้การฉีดพ่นมีประสิทธิภาพ ควรปรับหัวฉีดให้เป็นแบบละอองฝอย และพ่นให้ทั่วทั้งลำต้นในระยะก่อนมะม่วงจะออกดอก 1 ครั้ง เพื่อไม่ให้ตัวเต็มวัยย้ายไปหลบซ่อนในบริเวณที่พ่นไม่ถึง ส่วนในระยะที่ช่อดอกบานแล้วไม่ควรพ่นสารฆ่าแมลง เพราะจะเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสร และควรหมั่นตรวจช่อดอก เพราะหากไม่ป้องกันกำจัดมะม่วงจะไม่ติดผลเลย

สะ-เล-เต